

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор Гладкий І.П.

“ 1 ” 09 2016 року

Handwritten mark

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни (назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)	Комп'ютерна графіка. Основи 3D-моделювання
підготовки	бакалавра (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
галузі знань	15 «Автоматизація та приладобудування» (шифр і назва галузі знань)
спеціальності¹	151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» (шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності - для магістра)
спеціалізації	«Автоматизоване управління технологічними процесами»

(№48)

(за ОПП чи № навчального плану)

2016 рік

¹ якщо програма використовується для підготовки фахівців декількох напрямів підготовки (спеціальностей) то перерахувати усі.

Розроблено та внесено: кафедрою інженерної та комп'ютерної графіки
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: доцент кафедри, к.т.н., доц. Грицина Н.І.
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № 17 від "29" серпня 2016 р.
(номер) (та дата протоколу)

Завідувач кафедри д.т.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис)

Черніков О.В.
(ПІБ завідувача кафедри)

"Узгоджено"²

Завідувач кафедри автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій

д.т.н., професор
(назва випускної кафедри) (вчене звання) (підпис)
"30" 08 2016 року
(день) (місяць) (рік)

Нефьодов Л.І.
(ПІБ завідувача кафедри)

"Узгоджено"

Декан механічного факультету

(повна назва факультету, де читається дисципліна)
Професор
(вчене звання) (підпис) **Кириченко І.Г.**
(ПІБ декана)
"01" 09 2016 року
(день) (місяць) (рік)

© _____, 2016 рік

© _____, 2021 рік

² якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох напрямів підготовки (спеціальностей), то узгодження робиться з кожною випускаючою кафедрою

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Комп’ютерна графіка” складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалавра галузі знань 15 «Автоматизація та приладобудування» спеціальності 151 «Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології».

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є: підготовка фахівців в галузі автоматизації та управління з використанням геометричного та графічного моделювання у процесі розробки нових конструкцій (в тому числі з використанням засобів обчислювальної техніки).

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є педагогічно адаптована система понять про принципи моделювання тривимірних об’єктів за допомогою двовимірних проекційних зображень-креслень.

1.3. **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни є: формування знань, вмінь та навичок виконання креслеників різного призначення, розв’язання інженерно-геометричних задач. Особливо цінним є розвиток просторового уявлення, необхідного при створенні нових конструкцій, оволодіння методами відображень на площині просторових об’єктів, а також вміння створювати креслення засобами комп’ютерних технологій.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- побудову сучасних графічних систем;
- фундаментальні методи у графіці;
- основи теорії перетворень;
- умовності зображень та позначень на креслениках;
- методи та алгоритми комп’ютерної графіки у процесі розробки графічних застосувань;
- основні поняття та методи проектування складних об’єктів;
- засоби та алгоритми створення адаптивних параметричних моделей деталей та вузлів на прикладі пакетів Autodesk Inventor та AutoCAD;

вміти:

- будувати види, розрізи, перерізи деталей;
- уявляти форму і розташування геометричних фігур у просторі за їх проекційним зображенням;
- обирати раціональні способи розв’язування метричних та позиційних задач;
- будувати наочні зображення за проекційним креслеником або за уявленням;
- користуватись довідковою та навчальною літературою;
- володіти засобами створення адаптивних параметричних моделей деталей та вузлів у пакеті Autodesk Inventor та обирати раціональні алгоритми їх побудов.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна вивчається після дисциплін геометрія та креслення і передує дисциплінам технічні засоби обробки текстової та графічної інформації, управління проектами, проектний менеджмент.

(вказати які дисципліни передують її вивчення, та які подальші дисципліни потребують її вивчення)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ³
Кількість кредитів - 3 Кількість годин - 90	За вибором студента (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	
Семестр викладання дисципліни	2 (порядковий номер семестру)	_____ (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	Залік (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	16	_____
- практичні, семінарські (годин)		_____
- лабораторні роботи (годин)	32	_____
- самостійна робота студентів (годин)	42	_____
- курсовий проект (годин)	_____	_____
- курсова робота (годин)	_____	_____
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	_____	_____

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Побудова графічних систем.

Тема 1. Геометричне моделювання та комп'ютерна графіка. Особливості обробки графічної інформації. Система AutoCAD. Інтерфейс.

Розділ 2. Двовимірне моделювання

Тема 2. Використання різних систем координат. Об'єктна прив'язка. Слої. Ознайомлення з командами побудови, редагування в ACAD.

Тема 3. Нанесення розмірів. Оформлення креслеників.

Тема 4. Блоки в ACAD. Використання блоків для креслеників електричних схем.

Завдання для СРС за темами 2, 3, 4.

Завдання 1. «Побудова плоского контуру деталі».

Завдання 2. «Побудова плоского контуру деталі за варіантом».

Завдання 3. «Виконання кресленика електричної схеми з використанням блоків в ACAD».

³ Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа "заочна форма навчання" відсутня.

Розділ 3. Тривимірне моделювання

Тема 5. Система Autodesk Inventor. Особливості твердотілого моделювання в системі Autodesk Inventor на прикладі 3D-моделі деталі типу.

Тема 6. Оформлення кресленника на базі готової 3D-моделі засобами Autodesk Inventor.

Завдання для СРС за темами 5, 6.

Завдання 3. «Виконання 3D-моделі деталі типу «Кронштейн»».

Завдання 4. «Виконання кресленника деталі на базі її готової 3D-моделі засобами Autodesk Inventor».

Розділ 4. Методологія проектування складних об'єктів.

Тема 7. Складання деталей в системі Autodesk Inventor.

Тема 8. Оформлення кресленника складальної одиниці та специфікації.

Завдання для СРС за темами 7, 8.

Завдання 5. «Виконання кресленника складальної одиниці та специфікації».

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Михайленко В.Є. Інженерна та комп'ютерна графіка / В.Є.Михайленко, В.М. Найдиш, А.М. Підкоритов, І.А. Скідан – 3-є вид., перероб. і допов. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – 352 с.
2. Стандарти ЄСКД. Общие правила выполнения чертежей. – М.: Изд-во стандартов, 1991. – 170 с.
3. Черніков О.В. Моделювання дво- та тривимірних об'єктів з використанням пакету AutoCAD (посібник та завдання з курсу «Комп'ютерна графіка» для студентів технічних спеціальностей) / О.В. Черніков, О.О. Назарько, Н.М. Подригало. – Навчальне видання (рос. мовою). – Харків: ХНАДУ, 2015. – 136 с.
4. Роджерс Д. Математические основы машинной графики / Роджерс Д., Адамс Дж.: пер. с англ. – М: Мир, 2001. – 604 с.
5. Черніков О.В. Розробка конструкторської документації в пакеті Autodesk Inventor (1-а частина: розробка тривимірної моделі деталі) з курсу «Комп'ютерна графіка» для студентів технічних спеціальностей (Навчально-методичний посібник російською мовою) / Укл.: Черніков О.В., Біріна А.Д., Архіпов О.В., Подригало Н.М. – Харків: ХНАДУ, 2010. – 152 с.

Допоміжна

6. Роджерс Д. Алгоритмические основы машинной графики / Роджерс Д.: пер. с англ. – М: Мир, 1989. – 512 с.
7. Фокс А. Вычислительная геометрия. Применение в проектировании и на производстве / Фокс А., Пратт М.: пер. с англ. – М: Мир, –1982. – 304 с.
8. Федоренко В.А. Справочник по машиностроительному черчению / Федоренко В.А., Шошин А.И., 1983.

9. Анурьев В.И. Справочник конструктора-машиностроителя / В.И. Анурьев. тт. 1,2. – М.: Машиностроение, 2000. – 728 с.
10. Архіпов О.В. Методичні вказівки до самостійної роботи з інженерної графіки за темами «Складальний кресленик», «Деталювання» / Укл. Архіпов О.В., Плигун В.І., Ковальова Я.А. – Харків: ХНАДУ, 2014-64 с.
11. Подригало Н.М. Методичні вказівки до самостійної роботи з інженерної графіки «Креслення електричних схем» для студентів спеціальностей 6.091400, 6.092200, 6.092500. / Укл. Н.М. Подригало, В.О. Архіпов. ХНАДУ – Харків, 2010. – 30 с.

Інформаційні ресурси

12. <http://files.khadi.kharkov.ua>; механічний факультет, кафедра інженерної та комп'ютерної графіки.

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Засобами діагностики з дисципліни є виконання та перевірка індивідуальних завдань.

Розробники програми: доцент, к.т.н., доцент

Грицина Н.І.